CURTEA DE APEL BĂLŢI

Cauza contravenţională Judecătoria Edineț sediul Central
Nr. 4r-815/23 Judecător E.Pșenița

D E C I Z I E
În numele Legii

24 octombrie 2023 **mun. Bălți**

Colegiul judiciar penal al Curţii de Apel Bălţi în componenţa sa:
Președintele completului: Ion Talpa
Judecători: Oxana Mironov și Svetlana Șleahtițki

a judecat în ordine de recurs, recursul contravenientei Rusu Liudmila declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Central din 25 august 2023, adoptată în cauza contravențională în privința contravenientei Rusu Liudmila în baza art. 354 alin. (1) Cod contravențional, -

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul,-

C O N S T A T Ă:

La data de 20 iunie 2023, în privința d-nei Rusu Liudmila a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție pentru faptul că, la 25 aprilie 2023 ora 19:10 aflându-se în s.Gordinești r-nul Edineț având intenții huliganice a luat niște pietre de pe hatul grădinii cet.Albu Ana și le-a aruncat în gradina ultimei, fapt prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 354 alin. (1) Cod contravențional.

La data de 28.07.2023 Rusu Liudmila a depus, prin intermediul cancelariei Inspectoratului de Poliție Edineț, contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06004099 din 20.06.2023, întocmit de agentul constatator al IP Edineț Arhipov Oleg, și a deciziei emisă de agentul constatator în baza procesului-verbal respectiv.

În motivarea contestației Rusu Liudmila a invocat faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenţie din 20 iunie 2023, precum şi Decizia agentului constatator din 20.06.2023, în privinţa ei, în baza art.354 alin.(1) Cod Contravenţional, a fost întocmit în lipsa unor probe certe şi incontestabile, în lipsa sa ori a unu apărător. Agentul constatator al IP Edineţ nu a efectuat audieri depline şi verificări a tuturor declaraţiilor, precum şi a martorilor oculari, care au văzut

circumstanţele cazului invocat, fără a purcede la o calificare justă a acţiunilor persoanei care a sesizat pretinsele acţiuni ilegale.

Astfel, din considerentele menţionate, consideră necesar de a admite contestaţia depusă şi a abroga procesului-verbal cu privire la contravenţia prevăzută de art.354 alin.(1) Cod Contravenţional, întocmit la 20 iunie 2023, în privinţa sa deoarece în acțiunile sale nu există faptul contravenţiei incriminate, lipseşte latura subiectivă şi obiectivă. Concomitent solicită şi abrogarea Deciziei agentului constator aplicate în baza art.354 alin.(1) Cod Contravenţional, emisă la 20.06.2023, din motivele expuse supra.

A menționat Rusu Liudmila că, în conformitate cu prevederile art. 448 alin.(2) Cod contravenţional, ’’Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 4471 alin. (8) Cod Contravenţional.

În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (2) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competentă să examineze contestaţia”.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Central din 25 august 2023, contestaţia depusă de Rusu Liudmila împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 06004099 din 20.06.2023, întocmit de agentul constatator al IP Edineț Arhipov Oleg și a deciziei emisă de agentul constatator în baza procesului-verbal respectiv, s-a respins ca fiind tardivă.

Ne fiind de acord cu verdictul judiciar emis de prima instanța, Rusu Liudmila, la data de 11 septembrie 2023 a formulat cerere de recurs, solicitând în acest sens admiterea recursului ca fiind depus în termen, casarea soluției judiciare emise de către Judecătoria Edineț sediul Central din 25 august 2023 cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

În motivarea contestației, recurenta și-a reietarat poziția expusă în cadrul contestației formulată în temeiul art. 448 Cod contravențional, suplimentar menționând faptul că, copia procesul verbal cu privire la contravenție i-a fost expediat prin intermediul serviciului poștal la data de 13 iulie 20223, fiind în acest sens recepționat la data de 17 iulie 2023, respectiv în cadrul termenului legal a depus contestația la data de 28 iulie 2023, prin urmare, instanța de fond în mod

eronat a calculat termenul depunerii contestației și în mod evaziv a dispus respingerea ei ca fiind tardivă, prin urmare chestiune date urmează a fi apreciate de instanța de recurs cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare asupra fondului cauzei.

La data de 22 septembrie 2023, prin încheierea Curții de Apel Bălți, prin prisma art. 471 alin. (1) Cod contravențional, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezenţa părţilor la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 471 alin. (2) Cod Contravențional, sa comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Central din 25 august 2023, respectiv până la data examinării cauzei careva referință în sensul dat nu a parvenit, astfel instanța de recurs a considerat posibil examinarea cauzei în baza materialelor prezente la dosar.

Verificând corectitudinea verdictului contestat şi temeinicia cerințelor formulate de recurent în raport cu materialele cauzei contravenționale, Colegiul în corespundere cu art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional conchide necesitatea admiterii recursului, cu casarea hotărârii și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Soluția Colegiului se întemeiază pe dispozițiile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional, în corespundere cu care dispune rejudecarea cauzei în prima instanță (…) dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, cu citarea *repetată* obligatorie a contravenientei, temei pentru recurs conform art. 466 lit. c), d) Cod contravențional constituind, examinarea cauzei în lipsa ei în pofida faptului respectării citării legale (f.d.10, 18), precum și necuprinderea în conținutul hotărârii adoptate a motivelor pe care se întemeiază soluţia.

Prin urmare, Colegiul conchide, caracterul nemotivat a hotărârii atacate, ce nu corespunde exigenților actului de justiție, deși potrivit jurisprudenţei CEDO, expusă în cazurile aplicării art. 6 al Convenţiei, o hotărâre motivată demonstrează, că părţile au fost auzite în cadrul procesului penal, având posibilitatea ca ea să fie verificată în cadrul căilor de atac, oferind posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs, transpunerea în conținutul ei a normelor de drept procesual-material fără indicarea modului în care urmează a fi aplicate la speță, ne acordându-i un caracter motivat (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov şi alţii c. Rusiei (2007) § 85.).

Or, pentru ca hotărârea judecătorească să corespundă actului de justiție, în conținutul ei trebuie să se regăsească răspuns la toate argumentele invocate de părți, ce poate fi atinsă doar printr-o apreciere obiectivă a probelor, în raport cu care să se constate cert împrejurările cauzei. Pe când, în situația din speță aceasta nu s-a reușit, în afară de poziția contravenienta Rusu Liudmila redată în hotărârea

atacată, instanța apreciind prematur faptul depunerii contestației peste termenul legal prevăzut de art. 448 Cod contravențional.

Aceasta pentru că, instanța de fond deși a întreprins măsuri vizibile și de rigoare prevăzute de art. 382 Cod contravențional, privind asigurarea citării legale a dnei Rusu Liudmila (f.d.10, 18) totuși nu a luat în considerați faptul că, la data de 24.08.2023 cu nr. de intrare 9382 (f.d. 22) de către contravenientă a fost informată instanța de judecată referitor la amânarea ședinței de judecată numită pentru data de 25.08.2023 din motive de sănătate.

Colegiul penal reține că, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din data de 25.08.2023, instanța de fond dispunând examinarea cauzei în fond, în lipsa celei din urmă în mod neobiectiv a tratat cererea ei de a fi amânată ședința de judecată, or prin aceasta instanța de recurs consideră în mod rezonabil că Rusu Liudmila a fost lipsită de dreptul examinării pretențiilor sale asupra soluției organului extrajudiciar în mod neîntemeiat, lezându-i astfel dreptul la un proces echitabil consfințit în baza legii supreme a statului RM și anume art. 20, care prevede că, *(1) Orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiţie.*

Respectivele prevederi sunt transpuse cu conținut analogic la art. 381 Coc Contravențional, în corespundere cu care: orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, precum și cel de examinare și soluționare a cauzei în mod echitabil și în termen rezonabil, autoritatea competentă de soluționare a cazului având obligația pozitivă de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei, de a evedenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care o dezvinovățesc.

De rând cu aceasta, în conținutul art. 384 alin. (2) Cod contravențional, legiuitorul i-a acordat persoanei în privința cărei a fost pornit proces contravențional dreptul *să prezinte probe şi să formuleze cereri,* ceea ce prezumă exercitarea efectivă a drepturilor procesuale în cadrul unui proces judiciar echitabil și contradictoriu, scopul cărui poate fi atins prin prezența examinării cauzei în prezența părților.

În aceiași operă, instanța de recurs conchide că, pe lângă încălcarea instanței de fond a dreptului la un proces echitabil d-ei Rusu Liudmila prin examinarea cauzei în lipsa sa deși a solicitat amânarea acesteia, instanța de asemenea a neglijat înfăptuirea în cadrul speței date o procedură contradictorie și egalitatea armelor în proces, a căror respectare presupunând ca fiecare participant a procesului să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza într-o situație egală, în raport cu

adversarul său, astfel încât să se mențină un echilibru corect, ceea ce impune participarea nemijlocită a părților la judecarea cazului.

În spectrul dat, instanța de recurs analizând *lato sensu* raționamentele expuse în soluția oferită de către prima instanță consideră că, prin nerezolvarea fondului cauzei nu va fi asigurată plenitudinea imperioasă a actului de justiție, or justiție nu trebuie să se vadă ci trebuie și făcută cu deplină dăruire și desăvârșire în condițiile în care seria de dubii reținute în cererea de recurs oferă unui observator obiectiv posibilitatea de a nu considera soluția judecătorească ca fiind una legitimă.

Astfel, instanța de recurs în vederea corectării acestor ipoteze inclusiv oferirea d-ei Rusu Liudmila posibilitatea de a-și prezenta propria opinie vis-a-vis de depunerea contestației în termenul legal stabilit de art. 448 Cod contravențional, va dispune desființarea verdictului judiciar emis de Judecătoria Edineț sediul Central cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în alt complet de judecată în vederea asigurării unui proces contradictoriu într-e părții cu verificarea suplimentară a circumstanțelor cauzei sub aspectul „*tardivității contestației*„ în condițiile în care Rusu Liudmila susține că copia procesului verbal cu privire la contravenție i-a fost expediat prin intermediul serviciului poștal la data de 13 iulie 20223, fiind în acest sens recepționat la data de 17 iulie 2023, considerând astfel depusă la 28 iulie 2022, adică în cadrul termenului legal.

Pe când prima instanță a menționat că, din conținutul fotocopiei unui plic poștal, pe care este aplicat ștampila oficiului poștal Edineț cu data de 13 iulie 2023 și o data scrisă cu pix - 17.07.2023 (f.d. 6) nu denotă faptul expedierii cu acest plic în adresa contravenientei a deciziei contestate și datate cu data de 20.06.2023, or, timpul scurs de la data expedierii acestora – 22.06.2023 și până la 13.07.2023 este foarte lung și care confirmă poziția agentului constatator că totuși prin înscrisurile poștale prezentate de ultimul în ședința judiciară lui Rusu Liudmila i-a fost expediată decizia contestată.

În acest sens, Colegiul conchide că aceste împrejurări pune la îndoială respectarea în speță a principiului contradictorialității și egalității armelor în raport cu soluția adoptată pe fonul tardivității contestației, astfel la o nouă rejudecare instanța de fond urmează a ține cont de cele constatate și da oferi tuturor participanților un proces contradictoriu bazat pe aprecierea obiectivă a bazei probante și în final cu pronunțarea unei soluții juste pe caz.

În temeiul celor expuse și în corespundere cu art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional, Colegiul penal concluzionează temeinicia argumentelor formulate în cererea de recurs, din care considerente îl va admite, va casa hotărârea contestată, erorile admise urmând a fi înlăturate în cadrul unei noi examinări, Colegiul penal dispunând rejudecarea cauzei contravenționale în prima instanță, în alt complet de judecată.

În cadrul noii examinări instanța de judecată urmează să țină cont de cele menționate în decizia instanței de recurs și în baza unei analize ample a circumstanțelor ce au însemnătate pentru soluționarea justă a cazului, să adopte o hotărâre bazată pe prevederile legii.

În corespundere cu art. 473 alin. (1) pct. 2), lit. c) Cod Contravențional, Colegiul,-, Colegiul,-

D E C I D E:

Recursul contravenientei Rusu Liudmila declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Central din 25 august 2023, adoptată în cauza contravențională în privința contravenientei Rusu Liudmila în baza art. 354 alin. (1) Cod contravențional, se admite cu casarea hotărârii și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: **Ion Talpa**

Judecători: **Oxana Mironov**

Svetlana Șleahtițki